

prima instanță: A.Bostan
instanța de apel: N.Budăi, A.Nogai, I.Muruianu

dosarul nr.2ra-392/14

DECIZIE

12 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Tamara Chișca-Doneva, Liliana Catan

Iuliana Oprea, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Golubenco Elena, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Elenei Golubenco privind încasarea sumei plătite nelegitim sub formă de indemnizație pentru creșterea copilului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013 prin care s-a respins apelul declarat de Golubenco Elena și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 18 aprilie 2013,

c o n s t a t ă

La 16 august 2012 Casa Națională de Asigurări Sociale s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Golubenco privind încasarea sumei plătite nelegitim sub formă de indemnizație pentru creșterea copilului.

În motivarea acțiunii s-a indicat că pîrîta, Golubenco Elena în baza cererii depuse, începînd cu 07.10.2005, a beneficiat de indemnizația pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani ca persoană neasigurată, pentru perioada octombrie 2005 - octombrie 2008, pentru al doilea copil începînd cu 02.08.2007 pînă la 02.08.2010, iar pentru al treilea copil începînd cu 07.11.2009 - 01.09.2011.

Invocă reclamantul că conform hotărîrii Guvernului nr.1478 din 15.11.2002 cu privire la indemnizațiile acordate familiilor cu copii, indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului stabilită mamei, se suspendă în cazul cînd, mama, se angajează în cîmpul muncii, sau î-și reia activitatea înainte de încheierea concediului pentru îngrijirea copilului și se stabilește tatălui neîncadrat în cîmpul muncii.

În acest sens, indică reclamantul că pîrîta Golubenco Elena, începînd cu luna februarie 2006, înainte de încheierea concediului pentru îngrijirea copilului s-a angajat în cîmpul muncii în cadrul Primăriei Hîncești după care s-a transferat la Fabrica de încălțăminte "Romanița", ulterior iarăși s-a transferat la Primăria Hîncești unde activează pînă în prezent, perioadă în care a beneficiat și de indemnizație și salariu.

Conform hotărîrii sus indicate, pîrîta era obligată să anunțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale Hîncești despre faptul angajării în cîmpul muncii, urmînd ca plata indemnizației să fie suspendată, însă aceasta a tăinuit aceste circumstanțe. Prin urmare, susține că pîrîta a beneficiat ilegal de indemnizația pentru îngrijirea copilului pentru perioada februarie 2006 - septembrie 2011 și a cauzat Casei Naționale de Asigurări Sociale un prejudiciu de 21 637,21 lei.

La adresările prealabile de restituire a sumei, pîrîta Golubenco Elena nu a reacționat, motiv ce a determinat să se adreseze cu cerere de chemare în judecată.

Solicită Casa Națională de Asigurări Sociale, încasarea din contul pîrîtei Golubenco Elena în bugetul asigurărilor sociale suma prejudiciului cauzat în mărime de 21 637,21 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 18 aprilie 2013, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral, fiind încasat de la Golubenco Elena în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu titlu de datorie suma de 21 637, 21 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Golubenco Elena a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013 s-a respins apelul declarat de Golubenco Elena și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 18 aprilie 2013.

La 22 noiembrie 2013, în interiorul termenului de două luni prevăzut de art. 434 CPC, Golubenco Elena a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărîrile contestate pe motiv că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, iar concluziile expuse în hotărîri sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și probele administrate.

Invocă recurenta că reieșind din prevederilor pct.7 alin.(3) a hotărîrii Guvernului nr.1478 din 15.11.2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, suspendarea achitării indemnizației survine doar în cazul în care mama/tata se angajează în cîmpul muncii, sau își reia activitatea înainte de încheierea concediului pentru îngrijirea copilului. Pe cînd în cazul dat, susține că în perioada concediului

pentru creșterea copilului nu s-a angajat nici la o instituție și nici nu și-a reluat munca la locul său de muncă în SA "Românița".

Ce ține de activitatea sa la Liceul teoretic „Mihai Viteazul” din Hîncești, menționează că contractul individual de muncă încheiat între ea și Tonu Valentina, anexat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca probă ce demonstrează faptul angajării, nu a fost semnat de ea.

Verificînd în limitele invocate în recurs legalitatea hotărîrii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și a emite o nouă hotărîre de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din materialele cauzei s-a constatat că în baza deciziei casei teritoriale de asigurări sociale Hîncești, recurenta Golubenco Elena a beneficiat de indemnizație lunară pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

Avînd ca temei prevederile pct. 7 alin. (3) din hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002 cu privire la indemnizațiile acordate familiilor cu copii, conform căreia indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului stabilită mamei, se suspendă în cazul cînd, mama, se angajează în cîmpul muncii, sau î-și reia activitatea înainte de încheierea concediului pentru îngrijirea copilului, Casa Națională de Asigurări Sociale la 16 august 2012 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Golubenco privind încasarea sumei plătite nelegitim sub formă de indemnizație pentru creșterea copilului.

Atît instanța de apel, cît și prima instanță au ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale, admițînd-o în sensul formulat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră însă că hotărîrile judecătorești nu pot fi menținute, pe motiv că litigiul a fost soluționat cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

În acest sens, instanța de recurs notează că, în baza Legii nr.489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale și hotărîrii Guvernului nr. 739 din 25 iulie 2000 cu privire la aprobarea statutului Casei Naționale de Asigurări Sociale, casa teritorială este persoană juridică și își desfășoară activitatea sub controlul și conducerea Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Conform art. 41 lit. d) din Legea nr.489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, asigurații din sistemul public au dreptul, în afară de pensie, la indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

În conformitate cu pct. 41 alin. (5) din hotărîrea Guvernului nr.739 din 25.07.2000 cu privire la aprobarea statutului Casei Naționale de Asigurări Sociale, casa teritorială are următoarele atribuții: achitarea pensiilor, compensațiilor și indemnizațiilor și efectuarea analizei periodice a acestui proces în vederea perfecționării lui.

Conform art. 56 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale, inclusiv pensiile, se recuperează de la beneficiari în termenul de prescripție de 3 ani.

În cazul prestațiilor de asigurări sociale altele decît pensiile, recuperarea sumelor prevăzute la alin.(1) se efectuează de către angajator sau, după caz, de către instituția care efectuează plata drepturilor de șomaj.

Structurile teritoriale ale Casei Naționale recuperează sumele plătite necuvenit de la plătitorii prevăzuți la alin.(2).

Sumele plătite necuvenit prin intermediul structurilor teritoriale ale Casei Naționale se recuperează de la beneficiari în baza deciziei structurii respective, care constituie titlu executoriu.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că Casa Națională de Asigurări Sociale nu este în drept de a formula astfel de pretenții, deoarece aceste atribuții conform normelor menționate îi revin casei teritoriale de asigurări sociale care a și emis decizia privind stabilirea indemnizației lunare, urmînd astfel să recupereze sumele plătite necuvenit.

Din considerentele sus menționate și avînd în vedere faptul că normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a carorva dovezi, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și a emite o nouă hotărîre de respingere a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Golubenco Elena.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013 și hotărîrea Judecătorei Hîncești din 18 aprilie 2013, și se emite o hotărîre nouă prin care:

Se respinge acțiunea depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Elenei Golubenco privind încasarea sumei plătite nelegitim sub formă de indemnizație pentru creșterea copilului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Liliana Catan

Iuliana Oprea

Valentina Clevadi